

ДІЛО

Виходить щоденно рано.

Видас: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10., II. пов.
Конт. почт. шва. 143.322.
Адреса тел.: „Діло—Львів“.
Нач. Редактор приймає
від 10—11 год. передпол.
Рукописів
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно в країю 2500 Мп.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол. Франції,
Голландії, Бельгії 10 фр. нол.,
Італії 10 лір. Німеччині 3000
п. марок, Швейцарії 5 шв.
фр., Чехословаччині 30 ч. ко-
рон, Румунії 50 лей. Бос-
гарії 50 левів, Австрії 3000
мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень
звертатися до Адмі-
ністрації.
253
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
100 Мп.

Начальний редактор: ФЕДЬ ФЕДОРЦІВ.

Інавгурація викладів.

Тов-о українських наукових викладів ім. П. Могили у Львові

приступає цієї осені до нової серії викладів, котрі розпочинаються в не-
ділю, дня 15. жовтня ц. р. о год. 12. в полудне у великій салі
Т-ва ім. Лисенки наступним порядком:

- 1) Інавгурація — проф. д-р В. Щурат.
- 2) Головні течії в духовім відродженні Галицької Укра-
їни — проф. д-р І. Свенціцький.

Вступ вільний для всіх. — Початок точно о год. 12. в полудне.

Львів, 14. жовтня 1922.

Німецькі справи.

Слідкуючи уважно за політичним життям останніх місяців, не можна не скласти враження, що ми поступово вступаємо в нову еру, нову полосу міжнародних відносин — полосу перегляду й ревізії того status quo, який утворений був трактатами в Версаї, Сен Жермені й Севрі. Минає ступнево те військове захоплення, той газард битви і перемоги, те панування почуття над холодним розумом — всі ті моменти, які так виразно відбилися в цих, можемо тепер це сміло сказати, невдалих спробах після воєнної дипломатії сотворити нову Європу. Жостока дійсність заявляє свої права, ставить свої вимоги й як не затудяли керуючі європейські чинники очей на них, на сам кінець логіка фактів примушує рахуватись з ними. Примушує рахуватись при мушує приступати до ревізії відно-
син, утворених волею переможців.

Вчора ми спинались над роз-
глядом мундасного договору, який
перевів ревізію трактату в Севрі.
За кілька днів перед тим газети по-
дали текст угоди держав відносно
фінансової допомоги Австрії, яка
являється ще одною малонадійною
спробою накласти латки на сен-
жерменський трактат, в своїх на-
слідках неминує мусить привести
до ревізії сен жерменського дого-
вору.

Останні газетні відомості вка-
зують, що є вже симптоми того,
що Європа наближається до ревізії
навіть тих відносин, які складали
центр, основну вісь післявоєнної
ситуації Європи, утвореної в Версаї
— наближається до ревізії ста-
новища, в яке поставлена версай-
ським трактатом Німеччина.

Військове захоплення й газард
перемоги мабути найбільш мали
вплив й найбільш позначились на
тих точках версайського трактату,
які торкались Німеччини. Версай-
ський трактат поставив Німеччину
в таке становище, яке цілком ви-
ключило для неї можливість госпа-
дарського відродження й нормаль-
ного економічного розвитку. Він
став на підком утопічну позицію
викреслення Німеччини з господа-
рського життя Європи. І цей утопізм
не міг не відбитись в найшкідливі-
ший спосіб не лише на господа-
рському життю Німеччини, але та-
кож посередств на господарському
життю цілої Європи, в якому всі
окремі національно-державні орга-
нізації перебувають в тісному зв'яз-
ку. Катастрофальний упадок німець-

кої марки, який в останні дні прий-
няв особливо загрожуючі розміри,
грозило крахом не лише Німеччині.
Спроби врятувати Німеччину шля-
хом фінансової допомоги з боку
Америки, які були зроблені в літі
сього року, дали негативні наслід-
ки; представники американського
капіталу дуже недвозначно заявили,
що оскільки в Німеччині панують
відносини, утворені Версаєм, сері-
озні заходи для налагодження го-
сподарського життя є виключені й
й для такої небезпечної й непевної
справи американських капіталів не
може бути знайдено. В результаті
керуючі політичні кола Європи те-
пер являються примушеними самі
звернути увагу на санацію відносин
в Німеччині.

Ряд звісток вказує, що Європа
тепер до цієї справи підійшла ду-
же близько. „Нью Йорк Герельд“
доносить, що французький уряд
виговорує на ближчу конферен-
цію в Брюсселі новий план урегу-
лювання німецьких репараційних
виплат. Згідно цьому проекту ви-
плати мають бути знижені на 25
прц. По відомостям „Матена“ до
репараційної комісії внесено проект
англійського делегата Брендбери.
Проект має на увазі негайне при-
стосовання радикальних засобів для
затримання упадку німецької марки;
подробіці проекту заховуються в
таємниці. Впливовий „Times“ зазна-
чає в останніх числах, що ситуація
в Німеччині дійшла до критичної
точки й що являється необхідним
ужити негайних заходів до налаго-
дження господарських і фінансових
відносин в Німеччині. Ці заходи й
проекти, які одночасно виривають
тепер й з англійського й навіть з
найбільш непримиреного фран-
цузького боку яскраво вказують,
що справу Німеччини вже поста-
влено на порядок денний.

Ми не знаємо, як скоро вона
буде розв'язана. При тій кольосаль-
ній інерції, яка панує в су-
часній світовій політиці, при тому
острахови перед рішеннями вираз-
ними й рішучими, який характери-
зує поведінку керуючих політич-
них чинників, можна думати, що
розв'язання цієї справи набуде за-
тяжний характер, що піде воно пе-
ред тим ніж вийти на битий шлях
дорогою маневрів й компромісів.

Але проте й тепер вже можна
встановити ті основні тенденції, які
будуть пануючими в останньому
рахунку. Це — тенденції ревізії
Версаю, утворення відносин, які
зроблять можливими економічну
співпрацю Німеччини з іншими
державами континенту. Виразні сим-

томи того ми маємо в настроях
впливових чинників як Франції і
Англії, так і Німеччини. Договір
Люберзак з Штінесом утворює
шляхи для налагодження відносин
між Францією й Німеччиною. Цей
договір чисто економічної натури
матиме без всякого сумніву й полі-
тичні наслідки. Головиний ініціатор
його Люберзак, як вказує його ви-
ступ з промовою в Суассоні, це по-
літичне значіння договору цілком
розуміє й політичну акцію в зв'язку
з цим розпочинає. Що до Англії,
то перемога тенденцій примирення
з Німеччиною забезпечується зрос-
таючим впливом англійської ро-
бітничої партії, яка знаходить від-
повідну піддержку об'єднаної і змі-
неної тепер німецької соціал де-
мократії.

Всі ці факти дають підстави
для висновків про те, в якому на-

прямі мають укластися відносини з
Німеччиною, мають утворитися сто-
сунки, які забезпечать можливість
господарського відродження Евро-
пи. Стоїмо тепер лише в почат-
кові цього процесу, спостерігаємо
лише перші симптоми його. Масмо
тільки перші ознаки того, що по-
літичне життя Європи перейде зі
стану критичного до стану орга-
нічного, оскільки німецька про-
блема стоїть в центрі справи. Але
в даний момент завіса будуччого
закриває перед нами всі ті можли-
вості, всі ті небезпеки, з якими
буде зсиданий дальший хід й роз-
виток цього процесу.

Присилайте складки на пресо-
вий фонд на кн. ч. 30.000
в Союзі Кредитовім, Львів,
— Ринок 10. —

Велика Україна.

Італійські концесії.

Большевики підписали договір,
згідно якому Італійцям надається
концесія на право експлуатації сто-
тисяч десятин землі в одному ка-
валкові на півдні, при чому да-
ється право вибрати відповідний
кавалок або на Кубані, або в ін-
ших місцях — на північному Кав-
казі, чи на низинах Дону або Дні-
пра. Термін концесії — 24 роки з
правом її відновлення. Большевики
мають право викупу, але з обов'яз-
ком попередити про це за дев'ять
років й перевести викуп не раніш-
ше, як через дванадцять років з
моменту набуття контрактом прав-
ної сили. Концесіонери мають пра-
во безмитного привозу всіх мате-
ріалів й продуктів, потрібних для
експлуатації. Їм дається право
привозити для робіт своїх робітни-
ків в кількості 50 прц. всього чи-
сла робітників. Умови з закордон-
ними робітниками укладаються на
підставі норм італійського законо-
давства. Технічна управа, адмі-
ністрація, встановлення дисципліни
належить концесіонерам.

Концесіонери мають виключне
право експлуатувати підземні бо-
гаства, що знаходяться на відведе-

ній ім території. Платити концесіо-
нери мають натурою — 15 проц.
зібраного збіжжя і 15—20 проц.
приросту худоби. Концесіонери не
платять жадних податків; їх майно
не підлягає ні конфіскації ні секве-
стру.

Італійці думають приступити до
виконання договору з весни 1923
року. З огляду на те, що таких
просторів вільної землі на півдні
нема, треба думати, що большевики
мають на увазі виселити селян з від-
веденого Італійцям кавалку.

Зачинення жидівських шкіл.

В Одесі оголошено декрет
Одеського Виконкому згідно якому:
1) всі існуючі в Одесі й повітах
жидівські хедери зачиняються; 2)
наука жидівської релігії особам мо-
лодшим від 18 років забороняєть-
ся; 3) особам, що викладають ста-
ро жидівську мову, забороняється
користуватись, як підручником, біб-
лією й іншими книжками релігій-
ного змісту.

При зміні адреси просимо не
забувати подати і поперед-
ню свою адресу.

З Волині.

Польська прокуратура і українська
„Прогісита“.

В кінці липня 1921 р. коваль-
ською „Прогіситою“ було подано до
прокуратора карного суду в Луцьку
слідуючу заяву:

„До Прокуратурі при Окруж-
ному Карному Суді в Луцьку. То-
варство „Прогісита“ в Ковлі через
свого голову Миколу Косача в Ков-
лі, вулиця Малокомарівська ч. 5,
проти начальника міської поліції в
Ковлі.

Карне донесення.

Дня 23. липня 1921 р. о годині
10 рано впали озброєні і умунду-
ровані люди під приводом началь-
ника міської поліції в Ковлі, роз-
били замкнені двері, без відома го-
лови товариства. Цим вчинком до-
пустився начальник міської поліції
в Ковлі надужиття урядової влади,
а через насильне розбиття дверей

спричинив матеріальну шкоду това-
рству. Доношу про це Хв. Проку-
ратурі і прошу о виночення слід-
ства і в імені товариства прилуча-
юся до карного поступовання
Микола Косач“.

З часу подання цієї заяви ми-
нуло більше року, — однак й досі
жодного слідства не було. Цікаво
знати, через що прокуратор важає
потрібним покривати сваволлю по-
ліції.
М. Л.

„Свобода“ виберчі і кроз.

По виборчій ординації маємо
ніби волю що до агітації по спра-
вам виборів... А справді воно не
так. Ось у громаді Верба, на Воло-
димирщині там війт з поліцією не
тільки забороняють (звичайно лише
Українцям!) віча, але не були опу-
бликовані навіть і списки виборців.
У гмініж Кошари на Ковельщині
війт скликавши солтисів наказує їм

Одначе грудень випав того року не зовсім удатний для Неаполі портіє соромилися, коли з ними говорили про погоду, і тільки вимуштовали плечима мимруючи, що такого року вони й не пам'ятають, хоч уже не перший рік приходилося їм бурмотати це і покликуватися на те, що "скрізь коїться щось страшне": на Рів'єрі небували зливи й бурі, в Атенях — сніг, Етну теж усю занесло й по ночах світилося на ній, із Палермо туристи спасаючися од зими, розбігаються... Ранкове сонце кожний день обм'янювало тієї зими Неаполітаніа: із півдня незамінно сіріло й починало сіяти дрібен дощ, та все-густіше й холодніше; тоді пальми коло під'їзду готеля блищали бляхою, місто виглядало особливо нечистим і тісним, музеї через міру одномітними, сигарні недокурки товстунів-віланків у гумових накидках, що крилами розвіювали по вітру — нестерпно сморочлими, енергійні

Галицькі відносини.

„Смерть хруням“!

Під таким заголовком дістав Микола Андрияшин і Василь Олександрович Рунг анонімову загрозу за те, що взяли участь у виборчій комісії і ведуть передвиборчу акцію, на спілку з вийтом Федором Стефаном і лісничим Мадесом. Цей лісничий дався селянам не мало в знаки побиваючи їх у лісі без милосердя.

Дня 24. вересня невідомі особи підложили вибуховий матеріал під стирту Яна Мадеса, але наслідком слоти стирта не згоріла.

„Зрада стану“.

В Риківі арештовано студ. Л. Юришия і Петровського за миме знищення виборчих лист. Арештовані мають відповідати перед судом „за зраду стану“.

Погроз.

В Камінці Струм. на будинку „Нар. Дому“ прибила польська боївка погрозу того змісту: „Dom Narodny będzie na dniach wysadzony w powietrze. Komendant!“. Цю картку з погрозою віддано до староства, а описки до поліції, але до тепер ніхто цю справою не зацікавився. Як би появилася така українська погроза, то в цілому місті були б ревізії та арештовання.

Нові підпали.

Нас інформують, що дня 23. вересня невідома рука підложила

вибуховий матеріал під фільварок ділнич Купти в Залучу. Пожежу удалося погасити.

Дня 30. вересня хтось підпалив стирту сина лісничого Гаска в Шепарівцях пов. Коломия, обливши сіно бензином, щоби краще горіло. В зв'язку з тими підпалами в околицинних селах ідуть ревізії, які не дали успіху.

Арештовання.

В Вербіжці коло Коломиї арештовано кількох хлопців, котрих поліція тортує приневолюючи до зізнань. Арештовані не мають жадної оборони і нашим адвокатам слід було б зацікавитись долею нещасних селян.

Арештовання в Долині.

В Долині і Долинщині арештовані: Брати Бойдуники Василь, Михайло і Іван, проф. Андрухів, Квлянський, учитель Стефанишин, Дерлиця з Тростянця, Андрейків з Ревни, Семків з Надівця, Фрейв і Федів з Надівця і Монішбівч. 12. п. м. арештованих вивезено з Долини до Стрия. Учителя Стефанишина сковано. Деякі з арештованих тяжко побиті.

Шість жертв на будову пам'ятника на могилі Леся Мартавця до Пов. Тов-а Кредитового „Віра“ в Раві Руській.

Польські вибори і Сх. Галичина.

Ще одна заява д-ра К. Трильовського. Від уповноваженого для внутрішніх справ Галицького Уряду, д-ра Романа Перфещького, надсилають нам отсей документ:

В уповноваженого для внутрішніх справ заявляється член Української Національної Ради Сх. Галичини д-р Кирило Трильовський і заявляє, що слідус:

1) В польських часописах появилася погословка, що селянсько-радикальна партія бере участь у виборах до варшавського союму. Заявляю отсим, що селянсько-радикальна партія стоїть в справі сих виборів на становищі солідарним з цілим українським народом Східної Галичини, то є на становищі повної абстиненції, і що відозви (без підписів!), завзяваючі іменем сеї партії до участі у виборах є очевидною містифікацією.

2) Довідаюся рівнож з поль-

ських часописів, що без мого відома зголошено (мабуть сфальшовано мій підпис) мою кандидатуру до варшавського союму так, що я стою навіть на чолі якоїсь літні кандидатур. Це рівнож є містифікацією, бо ані я до нікого в справі моєї кандидатури до варшавського союму не відносився, ані мені ніхто — чи то з української, чи польської сторони — такого пропозиції не робив. Очевидна річ, що коли би таке пропозиції навіть було зроблене, то я його відкинув би без надумування з обуренням.

3) Протестуючи рішучо проти того рода надуживання мого імені, прошу отсим Галицький Уряд внутрішніх справ прийняти отсі мої заяви до свого відома і зробити з них відповідний ужиток.

Відень, дня 7. жовтня 1922.

Д-р Кирило Трильовський вр.

ляскання їх бичів над тонкошкіми шкарпанами явно фальшивим, обува сіньорів, що розкидали трамваєві рейки, страшною, а жінки, тьопуючи по болоті, під дощем, з чорними розхристаними головами, огидливо коротконогими; про вогкість же й сморід гнилої риби од моря, що пінилося при березі, що й казати. Пан і пані із Сан-Франціско почали рянками сваритися; дочка їх то ходила біла, з болем голови, то оживала, всім захоплювалася і була тоді й мила й прегарна; чудові, що ті ніжні, складні почування, буці пробудила в ній зустріч в негарним чоловіком, в котрім текла незвичайна кров, бож, в кінці кішків, може й не важно, що саме розбуджує дівочу душу, — чи гроші, чи слава, чи знатність роду... Всі запевняли, що цілком не те в Сорренто, на Капрі — там і тепліше, й соняшніше, й цитрини цілі, і вдачі чесніші й вино натуральніше. І ось семя із Сан-Франціско постановила відправитися із усіма своїми скринями на Капрі, в тим, щоби після цього, як оглянуть його, походить по каміннях на місці палації Тиберія, побувають у казкових печерах Блакитної печери й послухають абруських дударів, які щільний місяць вболотяться перед Різдом по острові і співатимуть на хвалу Діві Марії, поселитися в Сорренто. В день одізду, — дуже пам'ят-

ний день семі із Сан-Франціско! — навіть і зранку сонця не було. Тяжкий туман до самої підстави сповивав Везувій, що низько сірів над олив'яними брижжами моря, яке губилося з очей на оддалі в піамілі. Капрі зовсім не було видно — наче його ніколи й не було на світі. І маленький пароплавчик, що на правився до нього, так качало з боку на бік, що семя із Сан-Франціско скибоу лежало на каналах в мізерній каюті компанії цього пароплавчика, закутавши ноги в пледи й засиплюючи од нудоти очі. Місця страждала, як вона думала, більш усіх; її декілька разів перемогала морська хвороба, її адавалося, що вона вмирає, а покоївка, що прибігала до неї з тазиком, — що вже багачко років день-у-день качалася на цих хвилях і в спеку, і в холоді, і все таки невтомна й завжди з усіма ласкава, — тільки сміялася. Міс була страшно біла й тримала в зубах скибочку цитрини; тепер її не тішила навіть надія на ненавчорну зустріч із принцом у Сорренто, де він замірявся бути на Різдо. Містер, що лежав на спині, в широкім пальто і величезній кашкеті, не розцілював щелепів усю дорогу; його обличчя зробилося темним, вуся білими, голова важко боліла: останніми днями, через погану погоду, він пив по вечорах занадто багато і вже не рабав любовався „живи-

Примітка Редакції: Поміщуючи другу в ряду заяву д-ра К. Трильовського, зазначуємо, що вправді польські газети трубили про кандидатуру п. д-ра Трильовського, однак це була тільки спроба провокації. На всякий випадок годиться зазначити, що до цього часу ми не мали нагоди ані читати або бачити рекламної польського пресою української лісти.

Рогатинщина.

Дня 25. вересня п. р. відбулася сесія вийтів рогатинського повіту. На сесії староста грозив вийтам карними експедиціями, як що не схотять йти виборці до виборів. Приказав ловити виборчих агітаторів, доставляти їх до староства, а воно відішле їх до наглого суду, де будуть розстріляні. Крім того має бути розміщене військо в селі Вербілцях і то не у всіх домах, а лише у свідомих селян і парохів. Стефана Городецького. В домі сего послідного зареєстровано поміщення на 16 вояків і 1 офіцера.

В селі Обельниці рогатинського повіту жандармерія арештувала п. Ілька Кубарича, студента теології, під замітом злочину з § 65 з. к., поповненого буття би тим, що він намовляв членів виборчої комісії до резигнації. В дійсності однак члени комісії виборчої в Обельниці просили п. Кубарича, щоби він лише написав ім резигнаційне подання, а той умотивував резигнацію в законний спосіб, зазначив, що інтересовані не вміють по польськи читати ні писати і подав їм готову резигнацію до підпису. За це Кубарича арештовано і відставлено до арешту в Рогатині.

В більшості селах рогатинського судового повіту члени виборчих комісій зрезигнували. Принципіально поступило село Беньківці, якого мешканці одноголосно заявили староству, що участі в виборах брати не будуть, не дозволяють начальникови громади видажувати виборчу лісту і порішили, що ніхто з громадян не може бути членом вибор-

чої комісії. Про це рішення донесено староству в Рогатині.

Члени виборчої комісії в Пукові, які зрезигнували з „гідности“ членів виборчої комісії, одержали ось яке оречення окружної виборчої комісії в Золочеві:

L. 1420.

Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej Nr. 55, w Złoczowie. Złoczów, dnia 18. września 1922. — Orzeczenie: Ponieważ wedle pisma Przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej Nr. 72 w Pukowie członkowie tamtejszej obwodowej komisji wyborczej Mikołaj Sweryda s. Iwana, Teodor Szeremeta s. Hryńka i Petro Jurkiw zrezygnowali ze swych godności bez podania przyczyn, przeło nakładam na nich na podstawie art. 26. ustawy o ord. wyb. do Sejmu grzywny po 20.000 Mk., a zarazem pod zagrożeniem dalszych dwóch grzywn po 20.000 Mk. wzywam do pełnienia swych obowiązków. Nałożone grzywny złożyć należy do dni 14 pod rygorem egzekucji do kasy okręgowej komisji wyborczej w Złoczowie Nr. 55. Przeciw powyższemu orzeczeniu wolno wnieść odwołanie do dni 8 do okręgowej komisji wyborczej Nr. 55, w Złoczowie. Strawiński.

В тій справі внесли члени комісії виборчої в Пукові рекурс до державної виборчої комісії.

Грозить шибеницю.

В Тартакові коло Сокаля староство арештувало пп. Гудима, Косина, Лаха і Глушка за те, що зрезигнували з членства виборчої комісії. Комісар Хржановський терором хотів приневолити їх, щоби остали в комісії і взяли навад письмenny резигнацію. А коли вони відмовили, заявив, що буде трактувати їх як бандитів. „А бандитів — сказав п. Хржановський вішають“. В Перемишлі повішено їх 11*. Згадані висше селяне прийняли ці слова комісара з усмішкою. Він їх приарештував при помочи жандармів і відставив до Сокаля.

Після конференції в Муданії.

Військова конвенція між совітами і немалістами.

В. Б. К. доносить з Риги, що про закінчення військової конвенції між совітами і Кемалем Пашою. Конвенцію підписано в Берліні.

Перед підписанням договору в Муданії.

З Атен доносять, що грецький уряд підпише договір в Муданії

протягом 3 днів, чекає тільки повероту грецьких делегатів, щоби одержати потрібні інформації в справі евакуації Тракії.

Прикладники Кемала Паші.

„Таймс“ доносять на підставі інформації від представника в Тегерані, що як перський так і афганістанський уряди заявили, що го-

ми картинами“. А дощ сік у скла, що аж дренчали, на канали з них текло, вихор завирав та валив у шогли і часом, разом із хвилею, що налітала, клав пароплавчик цілком на бік, і тоді з грюкотом котилося щось у низу. На перестанках у Кастеллямарі, в Сорренто було трохи лекше; але й тут хитало страшно, беріг з усіма своїми кручами, садами, пінями, рожевими й білими готелями й димними, кучеряво-зеленими горами літав за вікном у низ і до гори, як на гоїдалці; об стіни стукалися човни, моряки і трюх-стуканки завзято галасували, десь неначе роздавлена, давилася криком дитина, вітер дув у двері, та ні на хвилину не замовкаючи, пронизливо лементував з берлини, що гоїдалася під стогом гостиниці „Royal“ гарканий хлопчище, який заманював подорожників: „Kgoya-all Hotel Kgoya-all!“ І пан із Сан-Франціско, по чувачи себе так, як і годилося йому, — зовсім старим, — уже з нудною й злобою думав про всі ці „Royal“, „Splendid“, „Excelsior“ і про тих жадних, смердячих чісником людей, що називаються Італійцями; раз підчас зупинки, одкривши очі і підвівшись з канапи, він побачив під скельним стромом берега, купу таких нужденних, наскрзь зацвілих кам'яних дімків, наліплених один на одного біля самої води, коло човнів, коло якихсь ганчирів.

бляшанок і цинамонових сітей, що згадавши, що це і є справжня Італія, котрею він приїхав розкошуватися, почув роспач... Напоследок, в сумерках, почала насуватися чорна маса острову, гей би наскрзь просверлена у підніжжя червоними вогниками, вітер став м'якший, тепліший, запашиший, по присмир-лих хвилях, що переливалися як нафта, потекли золоті удави од ліхтарів пристані... Потім знечезя загармів та з плюском шальонувся у воду якір, на перебії понеслися з усіх усюдів скажені крики човнарі, — і одразу зробилося на душі легко, ясніше засяла кают компанія електрикою; захотілося їсти, пити, курити, рухатися... Через десять хвилин семя із Сан-Франціско зійшла велику берлину, через п'ятьнадять вступила на каміння побережжя, а далі сіла в ясний вагончик і з гудінням потягнулась до гори по укосі, серед тичок на виноградниках, напів-розвалених кам'яних огорож і мо-крих, кучерявих, прикритих денеде солом'яними острішками помаранчевих дерев, з блиском жовтогарячих овочів і товстого полискуватого листя, що сковаляло у низ, під гору, крізь одкриті вікна вагончика... Солодко пахне в Італії земля після дощу і свій, особний аромат має кожний її острів!

(Продовження буде)

тові поперти Кемалю Пащу, на випадок колиб союзники не хотіли признати прав Туреччини до Тракії.

З'їзд в Бульонь.

"Іті Парізієн" доносить, що міністри союзних держав зберуться правдоподібно в листопаді ц. р. в Бульонь, щоби обговорити питання, пов'язані з наміреною конференцією в справі Близького Сходу.

З польських справ.

Комуністи в Польщі стають партією.

Партія комуністична Польщі задумує поробити старання в справі легалізації сторонництва. Близькі подробиці про це подає нарада польських комуністів, яка відбулася в Москві. На цій конференції рішення навіть вислати делегацію до Польщі, яка розпочала би кампанію в справі легалізації партії.

Підчас дебати на нараді в Москві виявилися два становища: Одно репрезентоване Мархлевським, Елеманом, Бобровським — неуступчиве, а друге — репрезентоване Феліксом Коном, Радеком, Лещинським, Прухніком — більш утилітарне. Мархлевський заступає думку, що легалізація комуністичної партії в Польщі ослабила би революційну енергію партії. Це значило би перехід до стадії тенденцій мирових і буржуазних. Цим аргументам протиставив Радек власну тезу, яка й побила. Радек є тої думки, що легалізація комуністичної партії в Польщі дала би можливість сондувати ґрунт і орієнтуватися в ситуації.

Комуністи числяться з тим, що без інтервенції впливових кругів в Польщі правительство цієї легалізації не признає. Зачувати, що в цім напрямі мають бути пороблені заходи серед представників Тугутовців і П. П. С.

"Хвіля", яка це подає, зазначає, що воно видається неімовірним, щоби польські соціалісти своїми впливами помогли формуватися комуністичній групі, яку тепер так безоглядно поборюють.

П. К. К. П. в останньому звідом.

Амністія для нац. меншостей.

"Таймс" доносить з Царгороду, що високі комісари союзних держав віднесли до ангорського уряду з добою анням загальної амністії для населення, що входить в склад національних меншостей.

Уступка Турк'я.

Аг. Райтера доносить, що Турки в Муданії зробили деякі уступки, що до нейтральної смуги і що до кількості жандармерії.

Дописи з краю.

Річниця пов. Ар. Гобич.

Обнова організаційного руху.

Було це перед війною село перше в повіті, де працював бл. п. о. М. Бачинський, вірцевий голова читальні "Просвіти", де були всякі можливі українські інституції та організації і де народ був вишколений на свідомих українських громадян. Війна все те знищила і щойно в останнім часі село починає знову оживати. В серпні ц. р. відбулися загальні збори читальні "Просвіти" і до виділу вибрано самих досвідчених і випробованих людей. Ама-

торський кружок приготував вже виставу. Заложено в читальниці домі кооперативу і відновлено кредитове Тов. о. "Народний Дім". Є надія, що Річниця віданскають в повіті свою давню славу. — Читальник.

Пам'ятайте про почесний фонд "ДІЛО"!

Жертви просять слати до Кредитного Союзу Народів у Львові (Ринок ч. 10.) на бігуний рахунок "Діла".

РІЖНІ ВІСТІ.

Кінференція в Ревалі.

З Гельсінгфорсу доносить про корисний перебіг конференції в Ревелі в справі закордонної політики балтійських держав. Міністри закордонних справ Естонії, Фінляндії, Латвії і Польщі ствердили повну згідність своєї закордонної політики. Рішено взяти участь в конференції для справ роззброєння, яка відбудеться на запрошення совітів в Москві. Крім того рішено скликати ще економічну конференцію до Гельсінгфорсу. Чергова конференція міністрів закордонних справ відбудеться в Ризі.

Засідання репараційної ком'сії.

"Матен" доносить, що на засіданні репараційної комісії дня 11. ц. м. обговорювано справу спадку німецької марки, при чому розглянуто подрібно проект контролю складений дел. Брендбері. Чергове засідання відбулося в п'ятницю, дня 13. ц. м.

Договір Англії з Іраном.

"Н. Фр. Пр." доносить з Лондону, що Англія заключила союз з королем Мезопотамії Фейзалем. Союз дає Англії право контролювати фінанси і закордонну політику Іраку через 20 років. Англія зобо-

в'язується дати Іракові всяке попечення. Чужинці, оскільки не є Англіїцями, не можуть стати урядниками в Іраку. Прийнято засаду "відкритих дверей". Всі чужинці без різниці народності мають рівні права в Іраку і можуть вести торгівлю на рівних умовах. Англійський мандат вигасає з моментом допущення Іраку до Союзу Народів. В Лондоні прийнято вістку про підписання договору доволі рівнодушно. Не вірять там, щоби Союз Народів прийняв Мезопотамію в свій склад.

Проти договору.

"Дейлі Мейл", обговорюючи договір заключений з Іраном, стверджує, що самотні бажання Англії є як найскоріше залишити Мезопотамію, яка в 1922 р. коштувала Англію 8 мільйонів фунтів стерл., а від закінчення війни 100 мільйонів.

А. Джордж боронитиме свою політику.

"Н. Фр. Пр." доносить з Лондону: Льюїс Джордж матиме нагоду в суботу в Менчестері боронити свою політику перед атаками. Зробить він це на банкеті, який в його честь дадуть провідники коаліційних сторонників у Менчестері. Думають, що Льюїс Джордж заявить, що не гадає податися до димісії.

ТЕЛЕГРАМИ.

Турки перейшли граничну лінію.

Лондон. (ПАТ.) З Царгороду довідляють, що турецький відділ з 4000 жовнів переступив нову граничну лінію на півострові Ісмід. Англійський літак приневолив Турків відступити на границю нейтральної стріфи. Рівночасно вислано телеграму до Ісмета Паші й Кемалю Паші з повідомленням про нарушення заключеного договору.

Стан облоги в Греції.

Атени. (ПАТ.) Вчора проголошено тут стан облоги в цілій Греції. Всюди панує спокій.

Греція підпише договір.

Атени. (ПАТ.) Тут прибули грецькі делегати з Муданії. Вони не могли підписати догосру заключеного в Муданії, тому що вказівки вислані з Атен у справі дрібних змін декотрих точок договору не наспіли на час до Муданії. Але що грецьке правительство рішене прийняти клявузу, що містяться в оконечній редакції протоколу, Греки підпишуть цей протокол в суботу. Грецьке правительство звідомило про це французьке, англійське і італійське посольство.

Справа евакуації й облоги Тракії.

Царгород. (ПАТ.) ВБК. Генерали коаліції держав рішили вислати комісію до грецького команданта в Родосто ген. Нідора, щоби уложитися з ним в справі евакуації Тракії грецькими військами й її обсади союзниками. Французи обсадили би Адріанополь, Кірккісе, Лісбургас; Англіїці: Родосто, Кешан, Усун-Кепрі; Італійці: Чорлю. До обсади цих усіх місцевостей маєстись ужити 7 баталіонів піхоти і

два швадрони кінноти. Завож правого берега Маріні займуть Італійці Дедеагач, Англіїці Кіселі Бургаз і Демотіку, Французи Карагач.

Паніка в Царгороді.

Атени. (ПАТ.) АБ. По задоволенні з Царгороду панує паніка з приводу вістки про плянуване вмаширування Кемалістів. Екуменічний патріарх задумує перенести свій осідок до іншого міста, щоби оминати переслідування. Патріарх звернувся до великодержав із проханням, щоби відложили опорожнення Тракії.

Вибори в Англії.

Лондон. (ПАТ.) Дейлі Екс.: Л. Джордж є за безпроволочним переведенням виборів. Вони відбудуться мабуть 4. листопада.

А. Джордж вертає до Лондону.

Лондон. (ПАТ.) Часописи довідляють, що Л. Джордж вертає до Лондона, а відтак візидить до Менчестера. Перед відїздом буде мабуть на послухання у короля. В суботу виголосять три промови. Черчіл промовлятиме на другий второк у Брістолі.

Гіденбург кандидатом на през. Німеччини.

Берлін. (ПАТ.) Міністер внутр. справ повідомив президента Райхстага, що не має ніщо проти відбуття виборів на президента держави в дни 3. грудня і просить перевести відносно ухвалу в Райхстагу. Німецькі націоналісти рішили кандидатуру Еберта протиставити кандидатуру Гіденбурга.

Совітська Росія.

Новий міжнародний банк в Москві.

Шведський фінансист Амберг одержав від совітського правительства концесію на засновання в Москві приватного банку під назвою "Російський Комерційний Банк". Амберг, здається, виступає як представник міжнародного чужоземного консорціума. Новий банк починає функціонувати 3. жовтня; основний капітал його складає 10 міль. золотих рублів, поділених на 1000 акцій. Банк матиме ті самі права, що і Державний Банк за виключенням права емісії. На чолі банку маєстояти управа з п'яти осіб вибраних акціонерами і п'яти директорів.

Мажаєвський перегаду питання про Уриварту.

"Берлінер Тагеблат" повідомляє, що Літвінов відклав свій відїзд з Москви завдяки новим інструкціям, що одержані від совітського уряду. Інструкції ці знаходяться в зв'язку з можливістю нових переговорів в справі договору Уриварту з Красним, для провадження яких Літвінов в ближньому часі візидить до Лондону.

Хвороба Леніна.

Лікарі зазначають, що Ленін, хоч на разі й подужав, зможе довгий час жити тільки тоді, коли не буде працювати щоденно більше двох чи трьох годин в день. Більш довга робота може знову загострити склероз кровоносних судин

мозку й викликати рецидив хвороби, який загрожує смертю.

Знищення концентраційних таборів.

Совітський уряд має на увазі з 1. січня 1913 скасувати всі концентраційні табори, а інтернованих в них вислати у Сибір та розподілити по тюрмах.

Зміни в складі совнаркому.

Совнарком постановив лишити за Леніном кермування працею совнаркому. Каменев лишиться політичним керманічем, а Цурюпа і Риков поділяють між адміністративні справи.

Арешти в Москві.

З Москви довідляють, що більшовики перевели нові арешти. Поміж арештованими є весь склад місії латвійського Червоного Хреста. Латвійський уряд склав протест.

Літвінов остає в Лондоні.

"Берл. Тагебл." доносить, що Літвінов відложив намір виїхати до Москви і остає в Берліні. Мав він одержати від свого уряду нові інструкції, що торкаються відновлення переговорів з Юркертом. В міродатних кругах говорять про скорий візид Літвінова до Лондона.

Ширіть наш часопис!

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВІСТНИК

Жорж Сорель.

(З нагоди смерті.)

Умер оден з найбільших мозків і затихло одно з найчистіших сердець сучасної Франції. Умер оден з найбільше парадоксальних сучасних письменників, якщо згодитись, що найбільше парадоксальним письменником є той, що працює для суспільної справи а не дбає ні про читачів ні про критиків, ні про суспільність. Умер 80-літній старець, що довгі останні роки своєї письменської праці провів у затишку, в колі найближчої родини, далеко від людей, тим далше, що в околиці Парижа — в сусідстві цієї вічно спокусливої кокетки, небезпечної для кожного французького творця.

Життєпис Сореля складається лише із заголовків його творів з яких ледви чи оден є відомий пересічному французькому інтелігентові. Популярність Сореля складається із сям-там кинених загальників про його аполіогію синдикалізму, погорду до всіх офіційльних форм т. зв. „наукового“ соціалізму, про його нежданний зворот у напрямку найменше сподіванім: — до роялізму та католицизму, і т. и. Сам Сорель залюбки сповідався із своїх нежданих пригод у світі ідей. Його книжки не були нічим іншим як сповіддю із своїх думок, часто безладних, що виринули при читанні чужих книжок. Майже сорок літ свого життя присвятив він виключно роздумуванням над чужими творами: двадцять — практичній праці у вузькій професії інженера „мостів та шляхів“. Щойно перейшовши на пенсію почав він у тиші „прочищати свою пам'ять з ідей накинених вихованням та справді працювати, щоби чогось навчитись“.

Коли пригадати собі на мить усі ті обсяги творчої думки за якими стежив Сорель як невстигний критик ідей — уява дивним нахилом до контрастів зринає мимохіть до цього невеликого містечка, де відбулися похорони Сореля. Можна сказати з певністю, що за його домовиною не йшли представники ніяких офіційних інституцій, ні революційних організацій, ні делегати якоїнебудь партії або хочаби літературного гуртка... Чи збіглася довкола неї бодай юрба у якій і я прийняв би участь з тою самою метою, щоби перевірити: як виглядають похорони такої людини? Цікаво чи йшли за домовиною лише його друзі з яких майже всі вважали себе його учениками; чи йшли старі звелічники, які згодом відвернулись від нього задля зради спільних пересвідчень? Цікаво ще: чи перед домовиною йшов священик; — цікаво не для світогляду Сореля а для анекдотичного матеріалу, якого Сорель полишив по собі, на жаль, так мало.

Закарлючистою є наша психологія, коли пишемо некролог. Почуваємо тоді своєрідну приємність, коли можемо з життям небіжчика зв'язати якнайбільше особистих споминів. Оця приємність зростає з почуванням виїмкової гордості, коли діло йде про виїмкову людину. Для посмертної загибелі про таку людину краще покористуватись двома-трьма небилицями з її приватного життя ніж збірним виданням творів. На жаль, неможливо було зустріти Сореля на паризьких бульварах, вічах або в кав'ярнях. За те незвичайно легко було відвідати його на селі в його на-пів чернечій захисті. Для цього досить було не знати його творів. Хто знав їх не міг не розуміти, що найкраща подорож для особи стоїть сенсаційної зустрічі із Сорелем це мандрівка по нетрах його думки між окладинкою книжки

Хочете конче чогось особистого? 11 літ тому у Парижі я почував себе невимовно шасним, коли оден визначний чужинний письменник, побачивши моє зацікавлення творами Сореля, замовив у мене переклад з вибраних студій Сореля для філософської бібліотеки. Коли я вернувся у Львів я уявляв собі у своїй молодечій наївності, що Сорель повинен бути для нас не менше актуальним, хочаби тому, що проблеми соціалізму перемелювалися у нас як хліб насущний. Коли я звернувся до „Видавничої Спільни“ з пропозицією перекладення дещо із Сореля а до „Літер.-Наука. Вістника“ із статією про нього, я зустрівся із здивованим обличчям тодішнього диктатора цих інституцій проф. Грушевського, який ледви чи не переплутав Жоржа Сореля із „відомим істориком“ Альбертом Сорелем.

„У нас нема читачів на таких спеціальних авторів“ — відповів автор зовсім не спеціальної історії в 7-и товстених томах.

Минуло літ 11 і неоден з нас перейшов еволюцію настільки ґрунтовну наскільки може її перейти людина, коли із професора стає головою революційного уряду із буржуа — пролетарієм, із завзятим націоналістом — інтернаціоналістом. Я чув, що наш історик професор читає нині з великим зацікавленням Ж. Сореля. Дуже можливо, що це наклеп. Ажле це не змінє у нічій суті справи. А суть справи у тому на що Німці звернули увагу голови Центральної Ради: *Zu spät*. Занадто рано було казати у нас про проблеми до передумання яких не були підготовлені теоретично навіть професіональні історики, професіональні соціалісти та керманічі народу; — занадто пізно передумувати їх тоді, коли нарід мусить їх вирішати практично без помічі своїх істориків, своїх соціалістів та своїх керманічів...

Вибачте таку „особисту вставку“. Сорель любив їх всею душею і не минав ніколи нагоди, коли можна було зробити натяк на сучасні події та сучасних діячів, без огляду на те чи число його ворогів зростало від цього. Він любив ці зловісні пригадки ще й тому, що кожну найзагальнішу теорію зв'язував з моментами сучасної суспільної боротьби, — тому, що глузував з кабінетних учених, які силкуються надаремно стати народними трибунами або з проводирів маси, які прибирають надаремно позу філософів. Сорель був звеличником т. зв. „action directe“ — „безпосередньої акції“ пролетаріату, що має заволодіти суспільним механізмом, а проте сам ніколи не впливав на неї безпосередньо. Він розумів, яка проґалина лежить між ідеєю, що шукає теоретичних основ для своєї сили і між її конкретною формою виявленою у якомусь суспільному змаганні не теоретиками, а — діячами, що шукають нагоди для її розвитку незалежно від її логічної ясності або доцільності.

Ми можемо не годитись на діягозу поставлену Сорелем щодо засудженої на смерть буржуазної культури. Можемо не годитись на проповіді вани ним методи боротьби — проти неї або в її обороні. Та чим більше находимо в ньому ідей розбіжних з нашими, тим більше дивуємося: що є вартістю такого письменника, коли не можемо нічого прийняти від нього. Я міг би назвати пів сотки письменників, які захопили мене сильніше ніж Сорель чи то чаром слова чи сюжетом твору чи методологією дослідів чи ідеологією бажаної майбутності чи останніми логічними висновками. Не знаю чи я почував себе колинебудь його учеником і анаю напевно, що не був ніколи

його однодумцем. Може для цього бракувало мені лише 40 літ роздумувань у тиші. А в тім: Сорель приневолив мене, як чимало інших, зупинитись над його книжками довше ніж зупиняємось над тими, які нам звичайно до вподоби, без застережень. Його твори полишали вражіння зшитків близького друга щодо якого не питаємо: чи він має талант і чи помиляється? а якого слухаємо ще раз і ще раз, тому, що почуваємо його ширість а не можемо лишитись байдужими до нього, коли він передбачує загальну небезпеку...

Сорель на 7 літ перед війною заповідав класову боротьбу в цій безоглядній ненадійній формі, в якій вона виявилася на території колишньої Росії. „Рефлексії про насильство“ мусіли бути відомі провідникам більшовизму не гірше ніж була їм відомою психологія їх ворогів. Оця книжка була би вже давно перекладеною на всі мови, колиб її автор брав якунебудь участь у подіях, про які вона каже. Вона була би вже давно спалена, а її автор засуджений на смерть, колиб можна передбачити і доказати, коли книжки є шкідливі.

Коли Сорель писав „Процес Сократа“ і доказував, що Атенці не могли не засудити Сократа за його боротьбу проти державної моралі, він уже тоді мусів думати про свою аналогічну революційну роллю. Та він повірив би мабуть, колиб його впевнити, що його аполіогія пролетаріату могла би нині бути також прегарним паліативом на революційну пропасницю. Хто лічив радикальніше ніж Сорель з соціальної утопії всіх тих, що домагалися від майбутності таких прегарних дарунків як рівність, свобода, братерство, нове мистецтво, надлюдина, обнова життя і всі інші витребеньки, обішовані у брошурках усіх соціалістичних партій та напрямків? Хто сміливіше розганяв „омани поступу“ сучасної європейської інтелігенції? Який ученик Маркса знав так гарно історію релігії, а головню: християнства і читував з такою ревіністю отців Церкви і сучасних теологів?

Коли Сорель присвячував свої книжки критиці буржуазного ладу і основам нової пролетарської етики, його думка зупинялася на тій межі, до якої кожний з нас доходить бодай раз у життю у мент неспогданого „катарсис“. Ми почуваємо тоді з болочною свідомістю суперечність між нашими теоріями, які вважаємо єдиною своєю „справжньою“ вартістю і між суспільною конкретною, формою нашого життя, яку не можемо відкинути... з тої самої причини, а саме: що вона є єдина наша вартість. Сорель не ставив ніколи такого питання в такій загальній, абстрактній, метафізичній формі. Він відбирав поволі всім нашим загальним, абстрактним, метафізичним ідеям силу як орудникам думання, а заступав їх самою духовною потребою: найти перш усього реальну мету думання та критики. А одночасно по скінченій аналізі не давав нам змоги прийняти готових практичних висновків. Сорель не признавав ні закінчених метафізичних ідей ні закінчених реальних форм. Він думав та вчив думати менш-більше в таких категоріях, які протягає перед людиною невідхильність війни для збереження творчих ідей, — війни, від якої залежить доцільність усіх дотеперішних індивідуальних ідей та суспільних форм.

Михайло Рудницький.

Рецензії.

С. Томашівський. ПІД КОЛЕСАМИ ІСТОРІЇ. Нариси і статті, (Бібліотека „Українського Слова“ ч. 35). Берлін, 1922, Ст. 103.

Національно-політичні катастрофи, більші чи менші, мали не раз місце в історії людства. Та тільки в народів - немовлят або в народів - декадентів не відбувалися вони ніяким глибшим влігухом. В народів — нації, зрілих та неперезитих іще, катастрофи такі скорше чи пізніше викликували холодні рефлексії: про причини невдач, яких в першій мірі шукали в себе самих, та про усунення тих причин. Новочасна історія Європи подає нам багато прикладів на се. Розгром Німеччини Наполеоном I. та німецька література після Наполеона, упадок Польщі при кінці XVIII. ст. й невдалі проби відбудувати її в XIX. ст. та шукання за причинами упадку й різка самокритика т. зв. краківської історичної й політичної школи — отсе тільки два найбільш відомі факти на підтвердження сказаного вище.

Національно-політична катастрофа переживає сьогодні також Україна. Виїмково корисний момент для збудування Української Держави не тільки не приніс нам зрезультування нашого національно-державного ідеалу, але поставив в положення чи не найгірше з усіх народів, що опинилися нині „під колесами історії“.

Та чи свідоме сеї катастрофи українське громадянство? І чи подумало воно вже про причини її та про усунення цих причин?

Аж надто вимовну відповідь на отсі питання дає нам в першій мірі сучасна українська публіцистика. Передовсім — еміграційна, яка всюди і завжди була останнім висловом національно-політичної думки. Не маю наміру характеризувати її докладніше. Та всеж таки не можна не зазначити одного: повного майже браку в ній самокритики.

Одним із нечисленних відратних виїмків під сим оглядом є книжка проф. С. Томашівського. Є се збірка 16 нарисів і статей, що були друковані первісно в берлінським „Українським Словом“ (1921 — 1922 рр.), та які порушують ряд політичних питань, українських і міжнародних. Всі вони виходять із подій дня. Та всі спинаються на означених типових проявах сучасного нам національного та інтернаціонального життя. І всі вони майже — одна різка самокритика. „Бо, на мій погляд — каже автор у Передмові до книжки — самопізнання і самопризнання то передумова самопоправи, а без цієї останньої — ми пропадемо... І признаюся — каже він далі — мене менше бентежить сьогоднішня руїна, а більше те, що всі дотеперішні катастрофи, моральні і матеріальні, які безупинно силляться на наш нарід, не вирвали нас із політичного сомнамбулізму й жаху перед дійсністю“ (ст. 3—4).

Годі говорити тут докладніше про кожну статтю автора з окрема. Значне число їх і ріжнородність, які порушують вони, з одного боку, й невеликий обсяг бібліографічної замітки з другого, не дозволяють на се. Всеж таки на дві з них не може не звернути спеціальної уваги: на першу і на останню.

Чи єсть українська національна ідея? — отсе заголовок першої статті. Чи ми, Українці, маємо єдину спільну національну ідею — отсю необхідну передумову, щоби бути справжньою нацією? Поставити питання — каже автор — значить часами відповісти на нього. Так і тут до деякого ступня. Про одну спільну національну ідею у нас зараз і мови нема. Бо що в нас не виставляють як національну ідею? Боротьбу з Московщиною — одні боротьбу з Польщею — другі, світову соціаль-

ну революцію — треті і т. д. І котраж з тих ідей правдива, дійсно національна? Змагання до української державності — скаже хто. Та як у нас розуміється державність? Як би у нас справді було таке розуміння держави, як у світі — каже автор — то не можливо було б подумати собі таке божевілья, яке у нас скоїлось під кінець 1918 р., коли соборна Україна з реготом безумного розторощувала свою правдиву, велику й засібну державу. У моменті — коли у всіх таму-ших України повинна була бути тільки одна думка, одна ціль, один ідеал: захистити істотну державність, якою доля була наділила нас у виняткових обставинах" (ст. 7).

Про „Куліша й українську національну ідею“ говорить автор в останній статті. „Як увесь майже свій вік — каже він — так і цілу четвертину століття по смерті стояв Куліш „сам один“, нелюблений, незрозумілий, чужий, і якщо не підозрюваний у чистоті своїх мотивів і амагань, то зображуваний як людина не зовсім нормальна. А сьогодні?“ Та близький аналіз усіх „пробив“ Куліша, зроблений із перспективи 25 літ, найпачеж після досвідів останніх літ, приводить автора до ось якого потрійного висновку: 1) Якщо говорити про Кулішеву „хибу“, то головна з них лежала хіба у тому, що він, ставлячись критично, чи взагалі неприхильно, до національного сучасного і минулого, не дав і не вмів дати жадної спроби позитивної ідеології і тим способом утруднив або й унеможливив зрозуміння його думок та приєднання прихильників. 2) Що до об'єктивних закидів, роблених Кулішеві, то при новому розгляді одна частина їх стратить усю стійність ізза того, що вони типові прояви всього українського громадянства в даній фазі його національного розвитку і що майже ніхто з сучасників Куліша не відійшов повні від тих знамен часу. З окрема це належить до питання про українсько-московські взаємини в минулому і сучасному. 3) Друга частина Кулішевих „гріхів“, — себо та, яка в українській історії після княжих часів бачить перевагу негативних, руйнівних сил і амагань; яка довела програду до погляду про „політичну нікчемність України“ і до горячих протестів проти ідеалізування нашої інтелігенцією історичних і наслідків сучасних анархістичних й антикультурних інстинктів серед доброго, здібного і трудяшого народу — ся частина — кінчить автор — мусить бути переписана з пасивів Кулішевого біяису в активи (ст. 101—103).

І дійсно — так!

Ів. Кревецький.

Борис Якубський: НАУКА ВІРШУВАННЯ. Вид. „Слово“, Київ, 1922).

З Великої України доходить до нас вряди-годи звістка про нові розстріли або про нову книжку. Звісткам про нову книжку віримо важче ніж звісткам про розстріли. Розстріли належать до законів більшовицької влади, книжки до її викликів. Коли одна з виданих книжок на „другім березі“ попала нам у руки, ми зустрічаємо її так само, як утікачів із червоного царства: бажали би із сповіді одиноїх вистворити собі образ про життя міліонів.

Такі книжки як „Наука віршування“ Якубського належать безумовно до винятків, які дозволяють хіба на висновок, що навіть у найважливіх політичних, економічних та духових умовах родяться таланти та твори. Якубський не належить до талантів, які найшли в революції сприятливу Музу. Навпаки. Коли чуємо та прочуваємо, як виглядає тепершнє життя у Києві — важко нам повірити, що є там одиноїх, які мають змогу — силу та сміливість! — думати про такі аристо-

кратичні витребування як теорія поезії! Книжка Якубського є першою спробою на нашій мові прокинути зацікавлення до питань, з якими повинен бути ознайомлений менш-більше кожний, хто хоче писати та читати вірші. Як бачите: спроба не легка. Пересічне розуміння поезії стоїть у нас ще на тому самому рівні, що у Мольєрівського Журдена, який був дуже адивований почути, що він розмовляє прозою. Наші відомі поети та критики можуть бути дуже абентежені почути, що вартість поезії залежить від величчя складного внутрішнього механізму, якого прикмет не можна оцінювати без відповідних „фахових“ даних. Іншими словами: Якубський пригадує, що від авторів та критиків поезії треба домагатися такого самого підготування, як домагаємося нині від малярів та архітектів. Оця школярська пригадка є необхідна тому, що наша поезія не вийшла ще з хуторянської культури, в якій кожний сам собі господар; адже селянин не вчившись, сам, як уміє, ставить собі хату і сам її малює. У літературній критиці це називається в нас: мати вроджений талант.

Шойно прочитавши книжку Якубського, можна зрозуміти повну іронію та меланхолію, яка міститься у тихому виправданні в передмові, що сучасні поліграфічні (!) умови приволодували автора до як найбільшої звязкості. Автор лякається, чи ця звязкість не пошкодить ясності викладу. Книжка не втратила на ясності від своєї звязкості, але як важко розяснити на 100 невеличких сторінках те, на що треба би що найменше 300 великих сторінок! Автор як справжній знавець свого предмету володіє матеріалом на стільки, що полишає майже на кожній сторінці складні питання на тій межі, на якій вони стають складними проблемами, звязаними з цілою низкою проблем творчої уяви. Величезна література приведена в цій невеличкій огляді найважливіших форм віршування, не є традиційною прикрасою начіплюваною у т. зв. професорських творах, прикрасою необхідною для придбання похвали „науковості“. Якубський не потребує нас запевнювати, що студіює теорію віршування на протязі 12 років. „Не треба — каже Уайльд — пити цілої бочки, щоб перекоонатися, чи вино є добре“. Два-три погляди автора, висловлені про взаємини між ритмом та метром, ритмом та стопою, або про загальні принципи милозвучності є доказом, що автор має щодо кожної теорії свій самостійний погляд не раз передуманий. Вже попередна невеличка студія Якубського „Про форму поезії Шевченка“ виявила нам чутливого дослідника, що почувається у світі поезії, як людина ознайомена з її сучасними домаганнями не в нашій українській провінційальній розумінню. Те, що він каже про „теорію цільного слова“, можна сказати про всі інші питання та теорії, яких він торкнувся лише кількома словами задля нестачі місця: „Тут потрібна перш сила статистичної та класифікаційної праці над нашими віршами, що вимагає часу та зусиль не одної людини, а цілого покоління дослідувачів віршування“.

Скільки років витрачається в наших гімназіях на вивчення латинської та грецької метричної системи! Нема найменшого сумніву, що ні вчителі ні ученики не в силі схопити її внутрішньої логіки та краси, коли не вміють спершу перекласти її на аналогічні музичні символи рідної поезії. Коли би такий аналітик поезії як Якубський мав змогу при „античних метрах“ дати досить велику скількість зразків та прикладів, він сповнив би навіть педагогічне завдання: розяснив би сліпим звелічникам класичної поезії, що шлях до неї можливий лише через гущавину якоїнебудь сучасної поезії, яку вони мусять перш усього навчитися розуміти, себ то аналізувати. Без цієї

вступної праці роки витрачені на вигукання Гомера або Овідія є дуже кумедною схоластичною забавою, призначеною для заморочення учнів та вчителів.

Можна бути певним, що 99 процент з цих учеників та вчителів (себо нашої інтелігенції) прочитавши заголовок „Наука віршування“ або навіть і цілу книжку зробить висновок, що завдяки таким книжкам у нас непотрібно збільшиться і так вже поважне число віршомазів. Не можна зробити хибнішого висновку. Шойно, коли наші кандидати на поетів та критиків зрозуміють, як важко нині писати вірші та про вірші — тоді у нашій літературі позначиться уперве межа між віршунами та поетами.

Книжка Якубського прокидає надто багато нетипичних питань з обсягу теорії поезії, щоб можна торкатися їх у часописній замітці. Найкраща похвала такої книжки, що вона прокидає питання. Можна сказати й більше. Недавно в якійсь статті наведено список останніх творів Київської Академії Наук. Знаю, що слова „Академія“ та „Наука“ мають у нас магнічну запаморочуючу силу і що непотрібно додати про те, щоб ці слова мали в нас таке саме значіння, як у великих європейських народів. Не ображуючи нашої заслуженої Академії, можна її впевнити, що її науковість зросла би, коли би замість товстеної книжки одного із обважнених учених, вона видала велику, але легку книжку такого неакадемічного спеціаліста, як Якубський.

Михайло Рудницький.

Артур Конан Дойль: ПРОПАЩІЙ СВІТ. — Роман для молоді і старших. З малюнками Гаррі Рауна і небіжчика Мейл Уайта. — Переклад з англійської мови Софії Вольської. Вінетка Володимира Січинського. Накладом Української Спільноти, Львів, 1922. — Стор. 240, VIII-ки. — Ціна „брош“. 2000 мп., перепл. (півполотно) 3000 мп.

Не є це детективний роман. Змістом роману фантастична подорож ученої експедиції в неспросліджені нетри горішної Амазонки, де мають знаходитися рештки давно пропавшого світу, рештки, які викопують учені археологи в землі і передають їх до музеїв, аби нам показати, які істоти замешкували нашу землю в давніх епохах. Птиці — плеродактилі, страшні дінозаври, великі але спокійні ігуанодони, кольонія малполудів — все те очима перед нашими очима. Ми їх бачимо. Бачимо також, як чотирох відважних членів наукової експедиції стараються їх пізнати, спосіб життя прослідити, щоб те все донести потім до нашого відома. Роман — повний здорового гумору, буде цікавий для молоді і старших і дасть кілька годин правдивого відпочинку. Цінність роману збільшується наслідком гарної мови, старанного видання і численних, бо сорок ілюстрацій. Ціна, як на тепершні видання, дуже низька. — При цій нагоді замітимо, що роман цей перекладений на усі європейські мови, прийнятий всюди як найкраще.

Бібліографія.

А. Періодичні видання.

КНИЖКА, вісник українського книжкового руху. Ч. 4—7. Ст. 49—100. Рік вид. II. Влада вид. „Вістриця“. Ціна прим. 600 мп. Адреса Редакції і Адміністрації: Станіслав вул. Липова ч. 77. — Зміст:

Д-р О. Когут: Осліпде зеркало. Ст. Сіропало: Культ книжки. В. Короля-Старий: Про спільну мову. І. Зеленик: Запад культури. І. Калинович: Тайна і святиня книги. І. Квач: Польські припинки по українознавству. О. Залеський: На музичні теми.

М. Горький: Про значіння письменства. М. Обідний: Музей — Архів Визволення України. Проспект Видавництва „Українське Слово“. Д-р О. Назарук: Розміняне золото. До

наших передплатників і прихильників. З преси. Рецензії. Бібліографія. Хроніка. Оголошення.

НОВА УКРАЇНА, двотижневник громадського, культурного та економічного життя. Ч. 12, ст. 42. Зміст: Гр. Нам: Злочинства політичної безграмотності. В. Тимоненко: Хто заступив Україну на світовому хлібному ринку? С. Гольдфельд: Антисемітизм, більшовизм і жидівська політика. В справі допомоги голодуючим на Україні. Соціалістичний рух. На Україні. Українське життя за кордоном. Серед книг і журналів. Книжки і журнали надіслані до редакції. Адреса Редакції і Адміністрації: Praha III., Seniková 4/III.

ПИСЬМО З ПРОСВІТИ, літературно-просвітний тижневик під ред. Волод. Дорошенка. Ч. 39—40. Адреса Редакції та Адміністрації Львів — Ринок ч. 10/II. Ціна числа 150 мп.

Зміст: Д-р І. Брик: Його не здержать ні труси, ні бомби, ні тюрма. Відклик. І. Ставничий: Огляд діяльності філії Т-ва „Просвіта“ в Станіславові за рр. 1918—1922. Д. Коренець: Господарська школа Т-ва „Просвіта“ в Милова. Г. Сітовський: Дещо про аматорський театр. Дописи. По Україні. По світу. Дешева томасина. Посмертні згадки. Книжки надіслані до Редакції Т-ва „Просвіта“. Вісти з „Просвіти“. Оголошення.

СВІТ ДИТИНИ, ілюстрований часопис для дітей, (виходить 1 і 15. кожного місяця). Ч. 19—20. Рік вид. III. Ціна примірника 300 мп. Адреса Редакції і Адміністрації: Львів — вул. Зіморича ч. 3.

Зміст: Роман Задович: Скінчив вже сер... Лист із Чилі. (Перекл. з англ. Софія Куликівна). К. Л.: Спогади з диточих літ. Хто написав „Робінзона Крузо“? (Перекл. з англ. Софія Куликівна). Я. Вільшенко: У слоту. Баяншет. Мовчалива Академія. М. Підгіряка: Чотири сторони саїта. Не будь гордим зі своїм багатством. Не-Рамлянин: Один день з життя Яри. І. Коژیба: Вечір в літі. (Перекл. М. Підгіряка). Г. Збериховскі: На подарів. (Перекл. О. Б.) Ребуси, загадки й шаради. Звіти з диточих вистав. Переписка Редакції.

УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО, орган Товариства „Взаїмна Поміч українського народного учительства“, ч. 9. Адреса Редакції і Адміністрації: Львів — вул. Унії Люблинської ч. 11/І. Ціна примірника 200 мп. Зміст: До діла! Зізд безробітного українського учительства. Польські вибори і Сх. Галичина. А. Воронський: Про шкільництво на Підкарпатській Україні. З Волині та Холмщини. З шкільних гараздів. Українське вчительство а військова служба. Збірка фактів. І. Лобай: Конгрес „La Nouvelle Education“ у Версаї. З діяльності Окр. Відділу ВПУ. П. Ласецький: Як поборемо труднощі при навчанню чотирох ділань в народній школі? Обіжник Гол. Управи ВПУ. Бібліографія. Новинки. Посмертні вісти. Оголошення.

Б. Книжки.

Олександр Барвінський: ВІМКИ З УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ СЛОВЕСНОСТІ. Часть III. Б. Війми з народности письменства XIX. в. Четверте перероблене видання (з 19 ілюстраціями). Ст. 318. У Львові 1922. Наклад Книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка.

Я. Блазний: УКРАЇНСЬКІ ПРИВАТНІ ШКОЛИ В ГАЛИЧИНІ. Ст. 16. Львів 1922. Наклад УПТ.

ГУМОРИСТИЧНИЙ КАЛЕНДАР „БУДЯК“ на рік 1923. Ст. 32. II. рік видання. Львів 1922. Накладом редакції „Будяка“.

Дмитро Дорошенко: СЛАВЯНСЬКИЙ СВІТ В ЙОГО МИНУЛОМУ Й СУЧАСНОМУ. Том II. Стор. 260. Бібліотека „Українського Слова“ ч. 11. Берлін 1922. Зміст: Поляки, Сербо-Хорвати. Серби державні, Хорвати. Серби в Угорщині. Далматія і Дубровник. Історія Чорногорії. Босна і Герцеговина. Словаки, Словіни.

Українські газдині! Позір!!!

Купуйте всі споживні товари лише у наших інвалідів

у Львові при вул. Валовій 31.

Не жалуйте кілька кроків ходу.

Товар першої якості по конкурентційних цінах.

Пам'ятайте про народний обов'язок!

Дмитро Дорошенко: СЛАВЯНСЬКИЙ СВІТ В ЙОГО МИНУВШОМУ І СУЧАСНОМУ. Том III. Стр. 264. Бібліотека „Українського Слова“ ч. 12. Берлін 1922. Зміст: Українці. Чехи. По меншій показчик.

Е. Еган: Економічне положення руських селян в Угорщині. Ст. 96. Praha: 1922. Nakladem Ustřední jednoty družstev v Praze.

Софія Куликівна: Алі Баба і 40 розбійників. Ст. 24. Львів 1922. Наклад „Світа Дитини“.

Артур Конан Дойль: ПРОПАЩИЙ СВІТ. Роман для молоді і старших. З малюнками Гаррі Раунтрі і небищика Мелл Уайта. Переклад з англійської мови Софії Вольської. Ст. 244. Львів 1922. Накладом Української Спілки.

І. Свенціцький: „Світ святих і горня“. Вел. 8. (Присвячене митр. Шептицькому).

Олекса Стороженко: ТВОРИ. Том II. Ст. 256. Дорош, Гаркуша і інші опов. з поясненнями Богдана Лепкого. Бібліотека „Українського Слова“ ч. 17. Берлін 1922.

СТРУНИ. Антологія української поезії від найдавніших до нинішніх часів для вжитку школи й хати влаштував Богдан Лепкий. Том I. Від „Слова о полку Ігоревім“ до І. Франка. Ст. 240. Спільне видання „Української Народної Бібліотеки“ і „Українського Слова“. Берлін 1922.

III. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Українського Червоного Хреста в Канаді. Ст. 32. Вінніпег 1922.

I. ЗВІТ українського Червоного Хреста в Канаді. Ст. 48. Вінніпег, Ман 1921.

Хроніка.

Драматична школа.

Під проводом Олександра Загарова і Миколи Вороного, при Музичнім Інституті ім. М. Лисенка (ул. Шашкевича 5).

Предмети навчання:

I. Дикція і декламація: Постановка голосу і віддиху. Артикуляція звука. Дикційна граматики. Технічні умови дикції (вироблення вимови, усунення фізичних вад і т. п.). Тонові умови художнього читання (окраска тонів, павза, інтонація). Теорія версифікації. Декламація (аналіза твору, декламативний план, способи виконання). Декламація (властива) зразків красного письменства: Народний епос (казка, пісня, дума), байка, балада, поема, твори ліричні, твори драматичні.

II. Жест і мейодрама: (Вироблення жестів і вправи в мімічних уривках).

III. Характеризація: (грім).

IV. Мистецтво актора.

V. Сценічні вправи в драматичних уривках.

Курс навчання 2-річний.

Вписи приймаються від 15. до 25. жовтня в канцелярії Музичного Інституту ім. М. Лисенка в урядових годинах.

По замкненню вписів буде переведений вступний іспит.

Початок навчання 1. листопада.

Відповідальний директор О. Загаров. Заступник директора М. Вороний.

До історії українських читанок А. Крушельницького.

Від автора українських читанок Антоана Крушельницького одержуємо ось писемко для оповістки.

Пристаючи до праці над українськими читанками для Великої України, я розумів добре всі труднощі з огляду на справу мови й

правовису. Задля того я просив п. Сергія Козицького і Степана Гасвського переглянути рукопис Другої читанки. Вони перевели частинну редакцію мови й правовису цієї читанки. При тому п. Козицький вставив кілька уступів до рукопису. Таксамо перечитав п. Козицький Третю читанку і виправлював у ній мову й правовис. Однак, коли ще після одної перерібки читанок у Відні, я виготовлював їх до друку, я запросив п. Спиридона Черкасенка до перегляду мови й правовису всіх читанок. Він справді поклав велику працю у введення одностайності у всіх читанках з огляду на мову й правовис. Рівнож п. С. Черкасенко і Юрій Сірий (Тищенко) переглянули рукопис Граматки (Букваря) та подали мені на письмі рецензію рукопису. Я подбав про використання всіх цінних заміток обох панів рецензентів. Крім того коректу Граматки перечитав п. Іван Кречотень а коректу Другої читанки п. О. Олесь. До заміток обох панів я пристосовувався.

Мушу ще заявити, що первісний рукопис Другої читанки ми склали з п. Богданом Лепким 1915 р. (як це й зазначено на книжці). Однак рукопис цієї читанки переходив від того часу дві рецензії в Чернівцях, дві рецензії в Кам'янці, я перероблював його чотири рази сам основно, тому на книжці зазначено окремо двох перших авторів, окремо автора останньої редакції.

Все те я зазначував у історії кожної читанки на кінцевій сторінці, (це й надруковав в коректі), однак не з моєї вини при друку книжок цієї історії кожної читанки не надруковано. Отож я почуваво себе в обов'язку надрукувати тепер це коротке пояснення до історії читанок і висловити на цьому місці подяку всім тим панам, що приймали яку небудь участь у редагуванні моїх читанок.

У Відні 14. вересня 1922 р.

Антін Крушельницький.

Дрібні оголошення.

ІНСТРУКТОРКИ вправної шукаю сейчас для учениці з III. кл. гімназії-реалії і ученика з III. кл. народної. Зголошення і уславня листовно. Надіслати до Ослави к. Делатина. 860 5-5

ПАРОВА ФАБРИКА ВОЗІВ і виробів з дерева Дюбинський і Сна в Трушчанках в Ніжаківці гряде солоника з капіталом кількох мільонів в діля розширення фабрики. 785 7-8

ЧЛЕН редакції „Діла“ просить в української інтелігентної родини одну кімнату. — Алістр. „Діла“.

ВИЗНАЮ на кількісний побут до Сполучених Держав під Америку. — Пейму безінтересно всякі поручення. Адресувати: Володимир Юрковський, Народна Гостиниця, Косцюшка 1. Львів. 881 4-4

ДЕРЕВО ОПАЛОВОЕ, букове, березове, соснове зі счасовою доставкою продає фірма „Мельма“ Львів, Зибікевича 24. 894а) 3-3

ВСЯКІ ДЕРЕВОСТАНИ під селян і селянчиків купує фірма „Мельма“ Львів, Зибікевича 24. 894б) 3-3

БУХГАЛТЕР або БУХГАЛТЕРКИ приймає сейчас фірма українська „Мельма“ — Львів — Зибікевича 24. Рефлексують тільки на особи соліди а практично бухгалтерією. Пожадане англійське писання на машині української і польської, значна кореспонденція та стенографія. Платня добра, після умови. 894 3-3

ТОКАРНІ, Стругачки, Вертачки, Гиблячки, Тасюмні пила, Циркулярки, Кружки, Віндри, Трансмисії, Паси поручає „Пілот“, Львів Ваторого 4. 12776) 0-30

ВАПНО, цеглу, дахівку, бляху, цемент, машини, мотори, вальці, валини продає „УБУС“ Львів, Осолінських 6. 12-20

ПОШУКУЮ окремого покою у Львові. Зголошення слати до адміністрації „Діла“ під „Медик“. 906 1-1

СТУД. політ. з Києва шукає кімнату при українській родині. Приймає лекції. Знає добре математику й 4 слав. мови. Вул. Королевої Явдиги ч. 6. Белявська. Спирт. Котляревско. 911 1-2

ПРИЙМУ лекцію на селі з нинішніх класів. Ласкаві зголошення до адміністрації „Діла“ під „лекція“. 910 1-1

ШУКАЮ ПОСАДИ адвокатського концентру. Зголошення в поданнях уславий прошу слати на адресу: С. Напроцький, Мушкатівка п. Воріца. 908 1-3

ВОНЦІПЕНТ з початкуною практикою гряде посади з днями 1. листопада. Зголошення з уславиями до адміністрації під „Канцелярія“. 912 1-1

ДВА АКАДЕМІКИ, українські старшини емігранти, з туги за рідним краєм, бажають навзяті переписку з двома інтелігентними Українцями. Адресувати: Andrej Damjaniv, Volodymyr Kalynec, Brno II. Vysoká škola zverolekarika, Ceskoslovensko. 909 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Адвокат і оборонець в кримінальних справах

Д-р Степан Баран

веде адвокатську канцелярію

В ТЕРНОПІ, вул. 3. МАЯ ч. 5.

(готель Адлера, побіч Нар. Торговлі). 67 25-7

Звичайні загальні збори

Кружка УПТ. ім. Грінченка у Львові

відбудуться в неділю, для 22. жовтня п. р. о год. 4-й по полудні в будинку школи при вул. Городенькій 95, зі слідуємим денним порядком:

1. Відкриття Зборів.
2. Звіт Старшини з діяльності Кружки за шкільний рік 1921/22.
3. Звіт контрольної Комісії і справа уділення абсолютної уступаючої Старшини.
4. Вибір нової Старшини і Контрольної Комісії.
5. Вибір відпоручників на Загальний Збір УПТ.
6. Внесення і запити. 907 1-2

Старшина.

Бляха мідяна 830а 2-3

Бляха мосяжна

Бляха оловяна

Ціна англійська, як і рівнож інші метали все на складі „СПАРТ“, Львів, Косцюшка 8. Телеф. 709.

Обуву люксову і звичайну в найбільшому виборі з красних і заграничних фабрик для жінок, мушин і дітей по найдешевших цінах поручає **І. МАРКЕЛІЙ ШТАРК** 5-5 Львів, вул. Трибунальська 10. (готель під 3 коронами).

КІНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА висвітлюють від суботи 14. жовтня 1922 р.

СЕРІЮ V. і послідну американського артисту на підставі славної повісті Данила Дефо п. з.:

„РОБІНЗОН КРУЗО“

ластрова драма на 6 великих дій п. з.:

Освободження.

СУННА на покриття футер. — **ВОВНИ** і **КАМГАРИ** на мундшескі одяги. — Костюмові матеріали. **ПЛОШІ** і **ВЕЛЮРИ** на жіночі плащі. Цайги, полотни, всіпи та інші блаватні і сукольні товари поручає по конкурентційних цінах фірма **І. ЦВЕРДЛІНГ і Я. В. ЕННЕР** 4-6 **Львів, РИНОК 44.**

Позір на фірму і число дому!!!

Загальний Збір УПТ.

відбудеться для 1-го і 2-го листопада 1922 р. в салі Музичного Інституту ім. Лисенка вул. Шашкевича ч. 5.

Початок Загального Зібру 1. листопада п. р. о год. 10. перед полуднем.

Денний порядок:

1. Створення зборів і відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів
2. Ухвалення регулярної нагад.
3. Звіт Управи.
4. Звіт Надзірної Ради.
5. Уділення абсолютної.
6. Вибір голови.
7. Вибір головної управи.
8. Вибір Надзірної Ради.
9. Вибір розсудного суду.
10. Установлення членської вкладки.
11. Іменовання почесних членів.

ДРУГИЙ ДЕНЬ (продовження Загального Зібру):

12. План дальшої роботи: а) організація жестовенності, б) організація шкіл, в) організація Кружків.
13. Внески.

ПРИМІТКА: Вільні внески має внескодавць подати Президії Зборів на письмі перед полуднем першого дня Загального Зібру. IX. 2-3

ГОЛОВНА УПРАВА УПРАТНСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ТОВА.

СОЮЗ Українських ІНВАЛІДІВ

приймає замовлення на доставку

XXI. бараболь і напусти. З. 7 Замовляти в складі Союзу Українських Інвалідів **Валовій ч. 31.**